

Sectorplan 56 Afgewerkte olie

I Afbakening

Voor de afbakening van dit sectorplan is primair de *herkomst* van de olie bepalend: afgewerkte olie betreft zowel minerale als synthetische gebruikte smeer-, systeem- of hydraulische olie (zoals gebruikte olie van verbrandingsmotoren en versnellingsbakken, alsmede smeerolie, olie voor turbines en hydraulische oliën), inclusief mengsels hiervan.

De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

Afvalstoffen	Toelichting
PCB-houdende afgewerkte olie	Dit betreft afgewerkte olie met een gehalte aan PCB's groter dan 0,5 mg/kg (as received) per congenereer 28, 52, 101, 118, 138, 153 en 180 (verder PCB-grenswaarde).
Halogeenhoudende afgewerkte olie	Halogeenhoudende afgewerkte olie is olie: <ol style="list-style-type: none"> die geen PCB's bevat boven de PCB-grenswaarde en, waarvan het gehalte aan organische halogeenverbindingen, berekend als chloor, <i>groter</i> is dan 1000 mg/kg (as received). <p>Halogeenhoudende afgewerkte olie kan bovendien verontreinigd zijn met PAK, zware metalen, chemicaliën.</p>
(Overige) afgewerkte olie	Afgewerkte olie is olie die: <ol style="list-style-type: none"> die geen PCB's bevat boven de PCB-grenswaarde en, waarvan het gehalte aan organische halogeenverbindingen, berekend als chloor, <i>kleiner is dan of gelijk is aan</i> 1000 mg/kg (as received) en die na het gebruik waarvoor zij oorspronkelijk was bestemd niet is vermengd is met andere stoffen, en die na het gebruik waarvoor zij oorspronkelijk was bestemd separaat is afgetapt/verzameld en opgeslagen/opgebult. <p>Afgewerkte olie kan bovendien verontreinigd zijn met PAK, zware metalen, chemicaliën.</p>

Zie paragraaf IV voor nadere toelichting op de afbakening.

II Minimumstandaard

Minimumstandaard voor vergunningverlening

Onderstaande minimumstandaard houdt rekening met de mogelijke aanwezigheid van halogeenverbindingen en PCB's in afgewerkte olie. Als zich andere situaties voordoen van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) in een van de genoemde afvalstoffen, dan geldt dat de voorschriften van [REACH](#), de [POP-verordening](#) en/of de beleidslijn van [hoofdstuk B.14](#), paragraaf B.14.4.3. van het beleidskader van toepassing kunnen zijn op de gevraagde activiteit. Deze moeten worden betrokken bij de toetsing aan de minimumstandaard (zie paragraaf B.14.5.2).

	Afvalstoffen / deelstroom	Minimumstandaard voor verwerking (en eventuele voorwaarden)
a	PCB-houdende afgewerkte olie	Verwijderen door verbranden, waarbij verzekerd moet zijn dat alle PCB's worden vernietigd of onomkeerbaar worden omgezet. Vanwege de verontreiniging met PCB's, zijn hoogwaardigere verwerkingsvormen dan de minimumstandaard niet toegestaan.
b	Halogeenhoudende afgewerkte olie	Nuttige toepassing met hoofdgebruik als brandstof binnen inrichtingen waarin emissiebeperking is gereguleerd in specifieke regelgeving en/of daarop gebaseerde vergunningen. Verbranden met terugwinning van chloor door gespecialiseerde bedrijven eveneens is toegestaan. Deze minimumstandaard betekent dat verwerken van halogeenhoudende afgewerkte olie tot brandstoffen voor motoren van voer- en vaartuigen, andere mobiele toepassingen of vormen van inzet buiten inrichtingen <i>niet</i> is toegestaan. Hiertoe worden in vergunningen van verwerkers zo nodig sturingsvoorschriften opgenomen om afzet als brandstof voor motoren van voer- en vaartuigen, andere mobiele toepassingen of vormen van inzet buiten inrichtingen te voorkomen.

c	Overige afgewerkte olie (niet PCB- en niet halogeenhoudend)	Andere nuttige toepassing, met als beperking dat 'hoofdgebruik als brandstof' alleen is toegestaan binnen inrichtingen waarin emissiebeperking is gereguleerd in specifieke regelgeving en/of daarop gebaseerde vergunningen. Dit betekent dat het verwerken tot een brandstof voor motoren van voer- en vaartuigen, andere mobiele toepassingen of vormen van inzet buiten inrichtingen niet is toegestaan. Hiertoe worden in vergunningen van verwerkers zo nodig sturingsvoorschriften opgenomen om afzet als brandstof voor motoren van voer- en vaartuigen, andere mobiele toepassingen of vormen van inzet buiten inrichtingen te voorkomen.
---	---	---

Zie paragraaf V voor toelichting op de minimumstandaard.

III Grensoverschrijdend transport

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in [hoofdstuk B.13](#) 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen' van het beleidskader.

In [bijlage F.10](#) is een gedetailleerde beslisboom opgenomen t.b.v. het vaststellen of overbrenging t.b.v. een bepaalde verwerking op basis van hoofdstuk B.13 kan worden toegestaan. De uitwerking voor dit sectorplan is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt:

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
 - uit paragraaf B.13.2.2 van het beleidskader iets anders volgt en/of
 - toetsing aan verordening 1013/2006/EG ([EVOA](#)) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art 36 van de verordening)

Algemene bepalingen grensoverschrijdend transport

Voorafgaand aan de overbrenging van afgewerkte olie, moet altijd getoetst worden op de aanwezigheid van organische halogeenverbindingen in het algemeen en PCB's in het bijzonder. Het kennisgevingsdossier moet beide gehalten bevatten.

PCB-houdende afgewerkte olie

PCB's moeten worden vernietigd of onomkeerbaar worden omgezet.

Als gevolg hiervan moet overbrenging van PCB-houdende afvalstoffen vanuit of naar Nederland altijd worden aangemerkt als overbrenging vanuit of naar Nederland voor (voorlopige) verwijdering¹. Dit geldt ook als het merendeel van de afvalstoffen uiteindelijk - na vernietiging van de aanwezige PCB's - nuttig wordt toegepast.

Bij overbrenging naar Nederland moet de beoogde verwerking bovendien voldoen aan de [Regeling verwijdering PCB's](#).

Zeer zorgwekkende stoffen

Bij onderstaand beleid voor overbrenging van afvalstoffen is rekening gehouden met de aanwezigheid van PCB's in afgewerkte olie. Als zich andere situaties voordoen van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) in een van de genoemde afvalstoffen, dan kan dit betekenen dat afgeweken moet worden van de in paragraaf II beschreven verwerking en als gevolg daarvan ook van het onderstaande beleid voor overbrenging. Of overbrenging kan worden toegestaan moet dan getoetst worden aan het beleid voor overbrenging i.r.t. ZZS zoals beschreven in [hoofdstuk B.14](#), paragraaf B.14.5.3 van het beleidskader.

Overbrenging vanuit Nederland:

Overbrenging vanuit NL:	In beginsel toegestaan?	Toelichting, voorwaarden of uitzondering
<i>(voorlopige) nuttige toepassing:</i>		
t.b.v. voorbereiding voor hergebruik	NVT	Gezien de aard en/of samenstelling van deze afvalstof.
t.b.v. recycling of,	Ja	Voor halogeenhoudende afgewerkte olie en (overige) afgewerkte olie

¹ Op basis van art. 7, lid 2 en bijlage V, deel 1 van Verordening 2004/850/EG zijn D9, D10, R1 en R4 mogelijk, maar voor de laatste 2 geldt een uitzondering voor PCB-houdende afvalstoffen. Ook hier blijven dus alleen D-handelingen over en betreft het dus altijd verwijdering.

t.b.v. voorlopige nuttige toepassing gevolgd door recycling		(zie paragraaf I), tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt (zie het beleidskader, hoofdstuk B.13 , par. B.13.5.2). Voor afgewerkte olie geldt dat elke mate van storten te veel is.
t.b.v. andere nuttige toepassing	Nee	Voor PCB-houdende afgewerkte olie, zie hiervoor de toelichting over PCB-houdende afgewerkte olie voorafgaand aan deze tabel.
<i>(voorlopige) verwijdering:</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Voor halogeenhoudende afgewerkte olie en (overige) afgewerkte olie, omdat nuttige toepassing mogelijk is.
	Ja	Voor PCB-houdende afgewerkte olie, waarbij verzekerd moet zijn dat alle PCB's worden vernietigd of onomkeerbaar worden omgezet.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering ² dan verbranden of storten	Nee	Voor halogeenhoudende afgewerkte olie en (overige) afgewerkte olie omdat (andere) nuttige toepassing mogelijk is.
	Ja	Indien alle PCB's worden vernietigd of onomkeerbaar worden omgezet volgens de in Verordening 2004/850/EG genoemde technieken en er niet alsnog een deel van de afvalstof in het buitenland wordt gestort.
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging én op grond van wettelijke bepalingen in het land van bestemming ³ én voor (overige) afgewerkte olie en halogeenhoudende afgewerkte olie omdat nuttige toepassing mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland:

<i>Overbrenging naar NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarde of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing</i>		
t.b.v. voorbereiden voor hergebruik	NVT	Gezien de aard en/of samenstelling van deze afvalstof.
t.b.v. recycling en, t.b.v. andere nuttige toepassing	Ja	Voor halogeenhoudende afgewerkte olie en (overige) afgewerkte olie, indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
	Nee	Voor PCB-houdende afgewerkte olie omdat de verwerking niet in overeenstemming is met de minimumstandaard
<i>(voorlopige) Verwijdering</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Zowel voor halogeenhoudende afgewerkte olie als (overige) afgewerkte olie omdat nuttige toepassing mogelijk is.
	Ja	Voor PCB-houdende afgewerkte olie, indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering	Nee	Zowel voor halogeenhoudende afgewerkte olie als (overige) afgewerkte olie omdat nuttige toepassing mogelijk is.
	Ja	Voor PCB-houdende afgewerkte olie, indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale wettelijke bepalingen en op grond van nationale zelfverzorging én voor (overige) afgewerkte olie en halogeenhoudende afgewerkte olie omdat nuttige toepassing mogelijk is.

² Dit betreft alle verwijderingshandelingen anders dan D1 en D10 uit de bijlage I [KRA](#), alsook verwijderingshandelingen niet genoemd in de KRA.

³ Storten van vloeibare afvalstoffen op een stortplaats is verboden op grond van de Richtlijn storten ([1999/31/EG](#)).

IV Overwegingen bij de afbakening

Afgewerkte olie is minerale of synthetische smeeroil of industriële olie (zoals gebruikte olie van verbrandingsmotoren en versnellingsbakken, overige smeeroil, olie voor turbines, hydraulische oliën en transformatorolie), inclusief mengsels hiervan, die ongeschikt is geworden voor het gebruik waarvoor zij oorspronkelijk bestemd was.

Drie types afgewerkte olie:

In LAP2 zat afgewerkte olie verdeeld over drie sectorplannen: Afgewerkte olie, halogeenhoudende afgewerkte olie en PCB-houdende afvalstoffen. Voor LAP3 is ervoor gekozen alle afgewerkte olie onder te brengen in één sectorplan 'afgewerkte olie'. Dit sectorplan maakt onderscheid tussen drie types afgewerkte olie, afhankelijk van de aanwezigheid van bepaalde componenten in de olie:

- PCB-houdende afgewerkte olie;
- Halogeenhoudende afgewerkte olie; en
- (Overige) afgewerkte olie (dus niet-halogeenhoudend en niet PCB-houdend).

In de afbakening zijn verschillende grenswaarden opgenomen als 'as received'. Dit betekent dat de grenswaarden gelden voor de stof zoals die feitelijk is of wordt ingenomen, dus inclusief vocht en vervuiling. De resultaten van een laboratoriumanalyse worden vaak op droge basis (dry) weergegeven, d.w.z. waarbij het aanwezige water buiten beschouwing wordt gelaten. Voor toetsing aan de grenswaarden zoals gegeven in de afbakening moet het analyseresultaat dan worden gecorrigeerd voor bewerking in een laboratorium.

Voor de afbakening van met name (overige) afgewerkte olie is primair de herkomst van de olie bepalend. Het betreft gebruikte smeer-, systeem-, hydraulische- of transformator olie. Verder gaat het uitsluitend om afgewerkte olie die is afgetapt/verzameld en gescheiden opgeslagen/opgebult zonder vermenging met andere stoffen. Het gaat dus niet om afgewerkte olie als onderdeel van ballastwater, bilgewater, oliehoudend waswater, oliehoudend afvalwater, olie/water- of olie/water/slib-mengsels uit bijvoorbeeld olie/water-scheiders, etc. Ook gaat het niet om afgewerkte olie geabsorbeerd/geadsorbeerd door/aan andere materialen als poetsdoeken, absorptiekorrels of -matten, etc. In die gevallen betreft het olie die is weggelekt of gemorst en zo in de betreffende afvalstof terecht is gekomen. Deze oliehoudende afvalstoffen vallen onder andere sectorplannen van het LAP.

Vervuiling in afgewerkte olie

- Door het gebruik kan afgewerkte olie bepaalde verontreinigen bevatten. Zo raakt afgewerkte olie in verbrandingsmotoren tijdens gebruik verontreinigd met vloeibare olie- en brandstofrestanten (stookolie, gasolie, dieselolie, etc.). De aanwezigheid hiervan betekent niet direct dat de afvalstroom niet meer onder dit sectorplan of de categorie (overige) afgewerkte olie valt. Voor de afbakening van dit sectorplan is namelijk primair de herkomst van de olie (betreft het gebruikte smeer, systeem of hydraulische olie) bepalend. Evenzo betekent de aanwezigheid van verontreiniging in de vorm van water en/of sediment- er in gekomen tijdens het gebruik of tijdens het verzamelen - niet automatisch dat het niet onder dit sectorplan of de categorie (overige) afgewerkte olie valt.
- Afgewerkte olie kan naast PCB's en halogenen ook andere verontreinigingen bevatten zoals PAK's, zware metalen en chemicaliën.

Twee referentiemethoden ter bepaling van het PCB-gehalte van afgewerkte olie

De [Beschikking 2001/68/EG](#) tot vaststelling van twee referentiemethoden ter bepaling van het PCB-gehalte geeft aan volgens welke methoden de bepaling van PCB's moet plaatsvinden. Deze beschikking vindt haar oorsprong in artikel 10, onder a, van de Richtlijn inzake de verwijdering van PCB's en PCT's. Met deze methoden wordt dus het totaal aan PCB's en PCT's vastgesteld. Deze methoden dienen tevens op grond van de verordening toegepast te worden. Het gehalte aan PCB's in aardolieproducten, afgewerkte olie en isolerende vloeistoffen moet worden bepaald conform de bepalingsmethode van EN 12766-1 en de berekeningsmethode 12766-2. In EN 12766-2 zijn twee berekeningsmethoden opgenomen voor de bepaling van het PCB-gehalte.

- Methode A (gebaseerd op EN 61619) is bedoeld voor isolerende vloeistoffen. Dit zijn vloeistoffen toegepast in transformatoren, condensatoren en andere apparaten om de warmteoverdracht te beperken. Het totaalgehalte wordt in deze norm aangeduid als de som van alle identificeerbare en kwantificeerbare congenen.
- Methode B is bedoeld voor afvalstoffen of materiaal van onbekende oorsprong en voor afvalstoffen met lage PCB-gehalten. Bij deze methode is het totaalgehalte gedefinieerd als 5 maal de som van de gehalten van de PCB-congenen 28, 52, 101, 138, 153 en 180.

Nationale regeling einde-afvalcriteria brandstoffen

Op nationaal niveau wordt samen met de sector gewerkt aan einde-afvalcriteria voor brandstoffen geproduceerd uit bepaalde oliehoudende vloeibare afvalstoffen. Zie ook het beleidskader § B.10.6.3. Het is nog niet bekend of en wanneer dit traject leidt tot publicatie van deze criteria.

Vergelijkbare, maar niet onder dit sectorplan vallende afvalstromen

Afgewerkte olie als onderdeel van bilge, olie/water- of olie/water/slib-mengsels uit bijvoorbeeld olie/water-scheiders, etc. valt niet onder dit sectorplan. Ook gaat het in dit sectorplan niet om afgewerkte olie geabsorbeerd/geadsorbeerd door/aan andere materialen als poetsdoeken, absorptiekorrels of -matten, etc.

Een afbakening van de diverse olie- en/of watergerelateerde afvalstoffen is weergegeven in een [indicatief schema](#) voor de afbakening van diverse olie- en/of watergerelateerde sectorplannen.

Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft afvalstoffen weer die vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen uit dit sectorplan maar *niet* onder de reikwijdte van dit sectorplan vallen:

Afvalstoffen	Toelichting of verwijzing
Afgewerkte olie als onderdeel van ballastwater, bilgewater, oliehoudend waswater, oliehoudend afvalwater, bilge, olie/water- of olie/water/slib-mengsels uit bijvoorbeeld olie/water-scheiders, etc.	Zie SP58 (Olie/water/slib mengsels, olie/water mengsels en oliehoudende slibben)
Niet-gebruikte olie en brandstof- en olierestanten die niet aan de specificaties voldoen	Zie SP59 (Vloeibare olie- en brandstofrestanten)
Boorspoeling op oliebasis	Zie SP60 (Oliehoudende boorspoeling en boorgruis)
Boor-, snij-, slijp- en walsolie en emulsies hiervan	Zie SP61 (Boor- snij- slijp- en walsolie)
Poetsdoeken en ander absorptiematerialen verontreinigd met olie	Zie SP63 (Overig oliehoudend afval)
Olie van plantaardige of dierlijke oorsprong	Zie SP65 (Dierlijk afval) – in specifieke situaties; Beleidskader – overige gevallen
Rem- en koelvloeistof	Zie SP67 (Halogeenvrije oplosmiddelen en glycolen)

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

De volgende Euralcodes *kunnen* betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan: 120107; 120110; 130101;130109; 130110; 130111; 130112; 130113; 130204; 130205; 130206; 130207; 130208; 130301; 130306; 130307; 130308; 130309; 130310; 200126.

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere sectorplannen. Voor de feitelijke afbakening van wat onder dit sectorplan valt, is paragraaf I van het sectorplan bepalend en niet deze opsomming van Euralcodes (zie ook [hoofdstuk D.4](#) Omgaan met Eural, van het beleidskader).

V Toelichting en specifieke aandachtspunten bij dit sectorplan

Het beleidskader is de basis voor het afvalbeheer en beleidsuitvoering. Dit sectorplan geeft de specifieke invulling van de onderdelen 'minimumstandaard' en 'grensoverschrijdend transport' voor de in de afbakening genoemde afvalstoffen. Waar dit sectorplan afwijkt van het beleidskader is het sectorplan leidend. Het is uitermate van belang dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt van het beleidskader.

Specifiek voor de praktijk van vergunningverlening zijn de volgende hoofdstukken van het beleidskader in het bijzonder van belang:

- Wettelijke reikwijdte van het LAP ([Deel A.2.3](#)).
- Voorwaarden voor afwijken van het LAP bij vergunningverlening ([Deel A.2.6](#)).
- Het algemene beleid rond afvalscheiding ([Deel B.3](#)).
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#)).
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#)).
- Het algemene beleid rond (niet)mengen van afvalstoffen ([Deel B.7](#)).
- Taken en bevoegdheden van de verschillende overheden betrokken bij afvalbeleid en beleidsuitvoering waaronder ook de provincies en de gemeenten ([Deel C](#)).

- Specifieke aandachtspunten voor vergunningverlening ([Deel D](#) integraal) met specifiek:
 - Het principe van de minimumstandaard voor verwerking ([Deel D.2](#)).
 - Omgaan met de minimumstandaard bij gedeeltelijke (voor) en het opnemen van sturingsvoorschriften om te borgen dat de totale verwerking conform de minimumstandaard plaatsvindt ([Deel D.2.2.4.2](#)).
 - Aandachtspunten Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers ([Deel D.3](#)), met ook aandacht voor specifieke uitzonderingen.
- Omgaan met de Eural ([Deel D.4](#)).

Uit het beleidskader, wet- en regelgeving en andere info zijn bovendien ook onderstaande aspecten van specifiek belang:

1. Aandachtspunten t.a.v. de hele verwerkingsketen

Gescheiden houden van de afvalstoffen

Gescheiden houden van afvalstoffen is een terugkerend issue op verschillende momenten in het afvalverwerkingsproces waarmee met zorg moet worden omgegaan teneinde verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren.

Afgewerkte olie valt, afhankelijk van zijn samenstelling onder een van de volgende categorieën van [bijlage 5](#) van het LAP⁴:

- [Categorie 62](#): Afgewerkte olie (niet halogeenhoudend);
- [Categorie 63](#): Halogeenhoudende afgewerkte olie;
- [Categorie 94](#): PCB-houdende afvalstoffen voor zover niet vallende onder categorie 95 en voorzover geen sprake is van baggerspecie en waarvan het PCB-gehalte groter is dan 0,5 mg/kg per congeneer 28, 52, 101, 118, 138, 153 en 180

Op basis van beleid rond het gescheiden houden zoals beschreven in [hoofdstuk B.3](#) moeten afvalstoffen van deze categorie in beginsel gescheiden worden gehouden van elkaar, van andere categorieën afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.7](#) (Mengen) voor de voorwaarden waaronder mengen toch is of kan worden toegestaan.

(Potentiele) aanwezigheid van 'zeer zorgwekkende stoffen'

Voor de afvalstoffen van dit sectorplan geldt dat bij de vergunningverlening specifieke aandacht besteed moet worden aan de potentiële en/of occasionele aanwezigheid van 'zeer zorgwekkende stoffen' (ZZS). Om deze reden is bij de paragraaf II en III van dit sectorplan een voorbehoud t.a.v. ZZS gemaakt. Blootstelling van mens of milieu aan deze ZZS moet namelijk worden vermeden. Voor dit sectorplan is bij de minimumstandaard én het beleid voor overbrenging reeds rekening gehouden met de aanwezigheid van PCB's en halogeenverbindingen boven een bepaalde grenswaarde. Daarnaast kunnen ook andere ZZS in de genoemde afvalstoffen aanwezig zijn met als gevolg dat de beschreven minimumstandaard alsnog niet kan worden vergund, mengen niet kan worden toegestaan en/of andere afwegingen ten aanzien van overbrenging nodig zijn.

[Hoofdstuk B.14](#) van het beleidskader gaat uitgebreid in op hoe om te gaan met ZZS in afvalstoffen. Ook in volgende hoofdstukken van het beleidskader wordt aandacht aan omgaan met ZZS besteed: de minimumstandaard ([D.2](#)), mengen ([B.7](#)), mogelijkheden voor recycling ([B.9](#)), acceptatie- en registratiebeleid ([D.3](#)) en beperkingen aan overbrenging van deze afvalstoffen ([B.13](#)).

2. Aandachtspunten t.a.v. ontdoener van de afvalstoffen

Het [Activiteitenbesluit](#) en de [Activiteitenregeling milieubeheer](#) stellen in art. 2.12 respectievelijk 2.9 algemene regels rond het gescheiden houden van afvalstoffen. Voor producenten/ontdoeners die wel over een omgevingsvergunning (moeten) beschikken kan het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning specifieke voorschriften verbinden t.a.v. het gescheiden houden en beheer van de afvalstoffen die bij de ontdoener ontstaan, ten einde de (latere) verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren. Zie ook [hoofdstuk B.3](#) Afvalscheiding.

3. Aandachtspunten t.a.v. inzameling/vervoer van de afvalstoffen

De hierboven onder 1 genoemde aandachtspunten rond gescheiden houden van de afvalstoffen die

⁴ Ook de [Arm](#) kent in bijlage 11 een lijst van afvalcategorieën die van belang is voor het gescheiden houden van afvalstoffen. Vooralsnog geldt deze bijlage voor type A-en B-inrichtingen. Voor type C-inrichtingen geldt de bijlage uitsluitend voor gevaarlijke afvalstoffen. De bijlage is nog gebaseerd op bijlage 5 van LAP2. Middels een geplande wijziging van het Abm en de Arm zal bijlage 11 van de Arm ook geheel gaan gelden voor type C inrichtingen en in overeenstemming worden gebracht met bijlage 5 van LAP3. Vanaf dat moment gelden voor alle type inrichtingen dezelfde afvalcategorieën.

vallen onder dit sectorplan zijn ook van belang bij inzameling/vervoer ten einde de verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren (doelmatigheidsprincipe). Hiervoor is op grond van artikel 10.47 eerste lid van de [Wet milieubeheer](#) in het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) een bepaling opgenomen (artikel 1b) dat ook inzamelaars afvalstoffen die gescheiden worden aangeboden, gescheiden moeten houden.

Voor afgewerkte olie zijn bovendien ook de volgende aspecten van belang:

- Voor het inzamelen van zowel afgewerkte olie als van scheepsafvalstoffen (waaronder afgewerkte olie afkomstig van schepen) is een inzamelvergunning op grond van het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) noodzakelijk (zie het beleidskader [hoofdstuk B.4](#) voor meer informatie over de inzamelvergunningplicht). In de inzamelvergunning neemt het bevoegd gezag ook voorschriften op ten aanzien van het gescheiden houden van de in te zamelen afvalstoffen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.7](#) voor de voorwaarden waaronder mengen kan worden vergund.
- Als afgewerkte olie vrijkomt bij onderhoudswerkzaamheden, moet dit worden afgevoerd naar een vergunde inrichting voor afgewerkte olie. Dit transport kan worden uitgevoerd door een inzamelvergunninghouder voor afgewerkte olie, maar ook door het onderhoudsbedrijf dat dan als transporteur optreedt. In beide gevallen moet wel worden voldaan aan de wet- en regelgeving zoals registratie- en meldverplichtingen en de in de Wet milieubeheer opgenomen verboden om zonder vergunning afvalstoffen buiten een inrichting te bewaren of te verwerken c.q. mengen.

Zie het beleidskader [hoofdstuk B.4](#) voor meer informatie over de inzamelvergunningplicht.

4. Aandachtspunten t.a.v. het verwerken van de afvalstoffen

Mengen t.b.v. verwerking (algemeen)

Zoals onder 1 is aangegeven dient deze afvalstof in beginsel gescheiden te worden gehouden van andere afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Indien de afvalstof t.b.v. de verwerking moet worden gemengd, is dit slechts toegestaan als in de vergunning van de verwerker is geregeld dat deze afvalstof mag worden gemengd met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen. De bepalingen en voorwaarden voor het vergunnen van dergelijke menghandelingen zijn opgenomen in [hoofdstuk B.7](#) van het beleidskader.

Ook gelden mogelijk restricties rond mengen als gevolg van de potentiële en/of occasionele aanwezigheid van specifieke zeer zorgwekkende stoffen (zie specifiek [hoofdstuk B.14](#), paragraaf B.14.5.1 van het beleidskader).

Het mengen van oliehoudende afvalstoffen met als doel de concentraties van verontreinigingen (organische halogeenverbindingen, PCB's) te verlagen teneinde de oliefractie als reguliere brandstof op de markt te brengen is, gelet op het [Besluit organisch-halogeengehalte brandstoffen](#), niet toegestaan. Mengen kan wel worden toegestaan ten behoeve van inzet in installaties waarin het chloor van halogeenhoudende afgewerkte olie wordt teruggewonnen of verbrandingsinstallaties waar toereikende emissiebeperkende maatregelen zijn getroffen. Aan de vergunning waarin mengen wordt toegestaan worden dan sturingsvoorschriften verbonden.

Toelichting op de minimumstandaard

De minimumstandaarden zijn van toepassing op zowel afgewerkte olie afkomstig van land als afgewerkte olie afkomstig van de scheepvaart.

PCB-houdende afgewerkte olie:

Voor PCB-houdende olie (dit is olie met PCB's boven de in paragraaf I genoemde grenswaarde) zijn op basis van de bepalingen uit de [POP-verordening](#) uitsluitend de handelingen D9 en D10 mogelijk. Deze handelingen moeten altijd leiden tot vernietiging of onomkeerbare omzetting van de PCB's.

Halogeenhoudende afgewerkte olie:

De minimumstandaard voor halogeenhoudende afgewerkte olie is 'nuttige toepassing met hoofdgebruik als brandstof'. Bij deze minimumstandaard geldt de beperking dat inzet in motoren voor voer- en vaartuigen niet is toegestaan. In de vergunningen voor de verwerker van de betreffende afvalstoffen worden sturingsvoorschriften opgenomen. In lijn met de Kaderrichtlijn wordt bij de verwerker van de betreffende brandbare afvalstoffen zo de verplichting neergelegd om er voor te zorgen dat de betreffende afvalstof later in de keten - al dan niet na opwerken tot een brandstof - niet wordt verstookt in een verbrandingsmotor met onvoldoende waarborgen voor het beperken van emissies naar de lucht. Op de achtergrond van deze beperking wordt verder ingegaan in [hoofdstuk B.10](#), paragraaf B.10.6 van het beleidskader. Voor het gebruik van

sturingsvoorschriften in het algemeen wordt verwezen naar [hoofdstuk D.2](#), paragraaf D.2.2.4.2 van het beleidskader.

De volgende verwerkingsvormen zijn ook toegestaan:

- Destillatie gevolgd door dehalogenatie door natriumbehandeling tot een brandstof die voldoet aan de daarvoor gestelde specificaties⁵ wordt hieronder begrepen. Daarnaast is destillatie gevolgd door dehalogenatie middels natriumbehandeling tot een brandstof die voldoet aan de daarvoor gestelde specificaties⁵ toegestaan.
- Rechtstreekse nuttige toepassing met hoofdgebruik als brandstof in ovens (bijvoorbeeld een cement- of en kalkoven) of elektriciteitscentrales.
- Verbranden met terugwinning van chloor door gespecialiseerde bedrijven.
- Voorbewerken van halogeenhoudende afgewerkte olie om de kwaliteit van de afvalstoffen voor nuttige toepassing met hoofdgebruik als brandstof te verbeteren. Hierbij moet rekening worden gehouden met het feit dat met fysisch en chemische bewerking van oliehoudend afval (bijvoorbeeld (warm) bezinken, filtreren, decanteren en centrifugeren) vrijwel alleen het water- en sedimentgehalte wordt gereduceerd. Andere verontreinigingen, oxidatieproducten en additieven zoals zwavel- en chloorverbindingen, organische verontreinigingen en metalen worden hiermee niet afgescheiden.

De minimumstandaard betekent dat het verbranden van halogeenhoudende afgewerkte olie door ontdoeners, zoals garagebedrijven, niet kan worden toegestaan aangezien deze verbrandingsinstallaties niet voldoen aan het [Activiteitenbesluit](#).

(Overige) Afgewerkte olie (niet PCB- of halogeenhoudend):

Verwerking van afgewerkte olie volgens de minimumstandaard vermindert het gebruik van primaire grondstoffen, zonder dat verwerkingen van de reststoffen nodig zijn die grote negatieve gevolgen voor het milieu hebben. De minimumstandaard is daarom milieuhygiënisch gezien gewenst.

Uit een [impact assessment](#) uitgevoerd door de Europese commissie in het kader van de herziening van de [kaderrichtlijn afvalstoffen](#) is gebleken dat er geen evidente milieuvoordelen bestaan van het regenereren van afgewerkte olie ten opzichte van het verbranden van olie. Dit heeft ertoe geleid dat in de nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen niet meer expliciet wordt voorgeschreven dat afgewerkte olie moet worden geregenereerd. Daartegenover staat dat dezelfde kaderrichtlijn de lidstaten expliciet toestaat om op nationale schaal toch regeneratie te blijven nastreven. Nederland kiest er niet (meer) voor om gebruik te maken van deze mogelijkheid. In afwijking van LAP2 is daarom het beleid voor de verwerking van overige afgewerkte olie gericht op andere nuttige toepassing i.p.v. op regeneratie.

De minimumstandaard is van toepassing op zowel afgewerkte olie afkomstig van land als afgewerkte olie afkomstig uit de scheepvaart.

Fysisch en chemische verwerking van afgewerkte olie kan plaatsvinden door (warm) bezinken, filtreren, decanteren en centrifugeren. Hiermee worden vrijwel alleen de water- en sedimentgehalten gereduceerd. Andere verontreinigingen, oxidatieproducten en additieven zoals zwavel- en chloorverbindingen, organische verontreinigingen en metalen worden hiermee niet afgescheiden.

Eisen aan (grondstoffen voor de productie van) vloeibare brandstoffen en Regeling bepalingmethoden ...()

Voor halogeenhoudende afgewerkte olie en voor (overige) afgewerkte olie kan onder voorwaarden hoofdgebruik als brandstof worden toegestaan (zie minimumstandaard). In het [Besluit organisch-halogeengehalte brandstoffen](#) is bepaald dat vloeibare brandstoffen of stoffen die worden aangewend voor de vervaardiging van brandstoffen niet meer dan 50 mg/kg aan organische halogeenvverbindingen mogen bevatten. Het gehalte aan organische halogeenvverbindingen in brandstoffen of grondstoffen voor brandstoffen wordt gemeten volgens de in bijlage B bij de [Regeling bepalingmethoden organisch-halogeengehalte van brandstoffen](#) aangegeven methode. Ook de bemonsteringsmethode is in deze regeling vastgelegd.

Op 1 maart 1999 is het [Besluit organisch-halogeengehalte brandstoffen](#) gewijzigd. Met de wijziging wordt beoogd de emissie van dioxinen te beperken. In het besluit is bepaald dat vloeibare brandstoffen of stoffen die worden aangewend voor de vervaardiging van brandstoffen geen gehalte aan PCB's van meer dan 0,5 mg/kg per congeneer 28, 52, 101, 118, 138, 153 en 180 mogen bevatten. In de [Regeling bepalingmethoden organisch-halogeengehalte van brandstoffen](#)

⁵ Zie voor deze specificaties de toelichting van [sectorplan 59](#) 'Vloeibare brandstof- en olierestanten'.

is echter geen methode vastgelegd voor het bepalen van het gehalte aan polychloorbifenylen in brandstoffen of grondstoffen voor brandstoffen. Dat betekent dat moet worden teruggevallen op de bepalingsmethoden die zijn vastgelegd in de verordening die zijn gericht op het PCB-totaalgehalte of op 6 PCB-congeneren.

BREF in relatie tot de minimumstandaard

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn de BBT-referentiedocumenten (BREFs) betrokken, die zijn opgesteld in het kader van de [richtlijn industriële emissies](#) (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In de BREFs zijn de beste beschikbare technieken (BBT) beschreven voor bedrijfstakken of activiteiten. Bij de vergunningverlening moet rekening worden gehouden met deze BBT-conclusies. Om die reden is getoetst of ook de beschreven minimumstandaard hiermee niet in strijd is.

De BREF Afvalbehandeling bevat als BBT aangemerkte bepalingen voor de afvalstoffen die onder dit sectorplan vallen. Deze bepalingen hebben betrekking op de procestechnische en organisatorische uitvoering van de behandeling van de afvalstoffen en/of over de toelaatbare emissieniveaus. Deze zijn relevant bij vergunningverlening voor de verwerking van de afvalstoffen, maar niet bepalend voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd. De minimumstandaard is daarmee in overeenstemming met de BBT-conclusies.

Stortverbod

Op grond van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa), artikel 1, eerste lid, geldt of op basis van categorie 10 (PCB-houdende voorwerpen en preparaten met een gehalte van 0,5 mg/kg per polychloorbifenylen-congeneer 28, 52, 101, 118, 138, 153 en 180) of op basis van categorie 1 (vloeibare afvalstoffen) een stortverbod voor de diverse vormen van afgewerkte olie.

VI Overige informatie

Kaderrichtlijn afvalstoffen (2008), artikel 21 o.a.

De Europese Richtlijn afgewerkte olie (Richtlijn 75/439/EEG) is opgegaan in de nieuwe [kaderrichtlijn afvalstoffen](#) (art. 21 specifiek afgewerkte olie). De kaderrichtlijn bevat niet langer het voorschrift dat afgewerkte olie *moet* worden geregenereerd. Lidstaten zijn vrij om een regeneratie-eis voor te schrijven indien dit technisch haalbaar is. Als gevolg daarvan mogen lidstaten ook grensoverschrijdend transport ten behoeve naar verbrandings- of meeverbrandingsinstallaties beperken, teneinde voorrang te geven aan de regeneratie van afgewerkte olie. Nederland kiest ervoor om niet (langer) van deze mogelijkheid gebruik te maken. Dit is verwerkt in de minimumstandaard (paragraaf II) en de bepalingen rond grensoverschrijdend transport (paragraaf III).

De nieuwe Kaderrichtlijn, die in werking is getreden in 2018 en medio 2020 moet zijn geïmplementeerd in de lidstaten, bevat overigens aangepaste bepalingen voor deze afvalstroom. Deze wijziging wordt bij de tweede tussentijdse wijziging (start inspraak voorzien eind 2019) in beschouwing genomen.